

Vakgroep Geluid

Memo

Aan : Aan de raad der gemeente Alkmaar
Van : Corien de Jongh
Datum : 2 maart 2021
Onderwerp : Nadere info naar aanleiding van beantwoording raadsvragen
Afschrift aan :

Aanleiding

Op 2 februari 2021 heeft mevrouw Böke, raadslid namens de VVD, het college vragen gesteld over de geluidschermen die door Rijkswaterstaat worden voorzien langs de westelijke randweg.

Voor de beantwoording van deze vragen verwijzen wij naar de brief, d.d. 2 maart 2021.

In aanvulling op de brief lichten wij in deze memo graag de wet- en regelgeving die hier van toepassing is toe. Ook wordt een overzicht gegeven van wat de gemeente Alkmaar doet om de geluidhinder waar mogelijk te beperken.

Wet- en regelgeving

Welke regels zijn er voor geluid dat wordt veroorzaakt door wegverkeer?

Voor de bescherming van woningen tegen geluid dat wordt veroorzaakt door wegverkeer zijn in de Wet geluidhinder grenswaarden opgenomen. Deze grenswaarden hebben betrekking op de nieuwbouw van woningen langs wegen.

Voor bestaande woningen biedt de Wet geluidhinder alleen bescherming in het geval er een fysieke wijziging (verbreding weg, ander asfalt, verhoging snelheid of dergelijke) aan de weg plaats vindt.

Op rijkswegen zijn andere regels van toepassing

Hierop wordt een uitzondering gemaakt als het gaat om bestaande woningen die langs rijkswegen aanwezig zijn.

In hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer is een verplichting opgenomen voor de beheerder van de rijkswegen (Rijkswaterstaat) om elk jaar een verslag op te stellen over de naleving van de geluidproductieplafonds.

De geluidproductieplafonds geven de toegestane geluidproductie van een rijksweg aan, zijn vastgesteld op 1 juli 2012 en zijn, samen met een set bijbehorende brongegevens, opgenomen in een openbaar geluidregister dat is te raadplegen via de link www.rws.nl/geluidregister.

Als uit het jaarlijkse nalevingsverslag blijkt dat één of meer geluidproductieplafonds binnen enkele jaren zouden worden overschreden, dit als gevolg van de groei van het verkeer bijvoorbeeld, moet Rijkswaterstaat onderzoeken of dat door het toepassen van doelmatige geluidbeperkende maatregelen kan worden voorkomen of beperkt.

Op die manier is gewaarborgd dat het geluid van rijkswegen niet langer ongecontroleerd kan toenemen, iets wat in het verleden, onder de Wet geluidhinder, wel het geval was.

De geluidproductieplafonds fungeren dus als een soort 'geluidvergunning' voor Rijkswaterstaat als beheerder van de rijkswegen. Zolang de vergunde waarden, oftewel de geluidproductieplafonds niet worden overschreden, hoeft Rijkswaterstaat geen nieuwe geluidbeperkende maatregelen af te wegen.

Uit het meest recente nalevingsverslag over het kalenderjaar 2019 volgt dat de geluidruimte voor de N9 binnen de grenzen van de gemeente Alkmaar meer dan 0,5 dB bedraagt en er geen sprake is van een (dreigende) plafondoverschrijding.

Waarom dan een saneringsplan?

Dat er geen sprake is van een (dreigende) plafondoverschrijding neemt niet weg dat het geluid veroorzaakt door het verkeer op rijkswegen voor hinder bij omwonenden kan zorgen.

Omdat uit berekeningen blijkt dat dit geluid bij veel woningen boven de saneringsdrempel ligt, is het Meer Jaren Programma Geluidsanering (hierna MJPG) in het leven geroepen. Het doel van het MJPG is om de hinder bij veel woningen te verminderen.

In het geluidsaneringsprogramma wordt onderscheid gemaakt tussen drie typen saneringswoningen, te weten:

✓ Type A

Woningen die door gemeenten onder de Wet geluidhinder zijn aangemeld voor geluidsanering, waarbij de sanering nog niet is uitgevoerd. Dit zijn de woningen die in 1986 al een hoge geluidbelasting ondervonden en uiterlijk 1 januari 2009 ook als zodanig waren aangemeld. Deze woningen zijn opgenomen in het MJPG.

Als de geluidbelasting voor deze woningen bij volledig benut geluidproductieplafond¹ boven de 60 dB uitkomt, komen ze in aanmerking voor sanering.

✓ Type B

Alle woningen langs rijkswegen die bij een volledig benut geluidproductieplafond een geluidbelasting op de gevel van boven de 65 dB hebben.

✓ Type C

Woningen bij specifieke locaties van rijkswegen, waarvan bekend is dat het geluidniveau van de weg in grote mate is toegenomen en bij een volledig benut geluidproductieplafond een geluidbelasting op de gevel van boven de 55 dB hebben.

Voor alle typen geldt dat de woningen alleen in aanmerking voor gevelisolatieonderzoek komen als het geluidniveau op de gevel ook na het treffen van eventuele geluidmaatregelen zoals stiller asfalt of een geluidscherm boven de 60 dB blijft.

¹ De geluidbelasting bij een volledig benut geluidproductieplafond is de geluidbelasting die zou optreden op de gevels van woningen als de 'geluidvergunning' volledig zou worden benut. In verreweg de meeste gevallen zijn de werkelijke geluidbelastingen lager dan de 'vergunde' geluidbelastingen.

Wat betekent dit nu voor de gemeente Alkmaar?

Binnen de gemeente Alkmaar zijn er alleen woningen (en andere geluidgevoelige bestemmingen) van het type A en/of type B.

In het saneringsplan wordt nu voor vier locaties een geluidscherm voorgesteld. Als gemeente zullen wij hier in principe medewerking aan moeten verlenen, tenzij hier (gegronde) bezwaren tegen zijn. Dit is het geval voor de beide locaties aan de westzijde van de N9, aan de Kogendijk en aan het Olympiapark / Robonsbosweg.

Voor de andere twee locaties biedt het saneringsplan mogelijkheden, met name voor de locatie aan de oostzijde van de N9, tussen de Bergerweg en de Steesloot.

Van deze locatie is bekend dat er door de bewoners hinder wordt ondervonden. Dit geldt niet alleen voor de saneringswoningen aan de Jan van Eykstraat en de Pieter Breughelstraat, maar ook voor de woningen aan de Diepenbrocklaan en de woningen aan de Gabriël Metsulaan.

Dit stellen wij vast op basis van de klachten die de gemeente de afgelopen 15 jaar met betrekking tot de N9 heeft ontvangen. Het gaat daarbij om minder dan 10 klachten van telkens een enkele bewoner. Als bewonersgroep zijn deze bewoners bij de gemeente (nog) niet bekend.

Afbeelding | Luchtfoto met locatie geluidscherm oostzijde N9 en bekende hinderlocaties

Om de hinder ook voor de bewoners van deze woningen te verminderen, willen wij in overleg treden met Rijkswaterstaat over een eventuele verlenging van het geluidscherm op deze locatie.

Binnen dit kader wordt benadrukt dat Rijkswaterstaat niet verplicht is hier aan mee te werken. De kosten voor het verlengen van het geluidscherm op deze locatie en/of het realiseren van extra geluidschermen op andere locatie zullen naar verwachting dan ook op kosten van de gemeente zijn.

Maatregelen ter beperking van het geluid

Zoals aangegeven is Rijkswaterstaat verplicht om maatregelen ter beperking van het geluid van rijkswegen te treffen voor die woningen waarvan de geluidbelasting boven de saneringsdrempel ligt en voor die situaties waar de geluidproductieplafonds (dreigen) overschreden (te) worden.

Andere verplichtingen zijn er niet opgenomen in de wet- en regelgeving, niet voor Rijkswaterstaat, en ook niet voor de gemeente Alkmaar.

Dat neemt niet weg dat wij het als gemeente Alkmaar vervelend vinden dat er bewoners zijn die hinder ondervinden vanwege het verkeer op de wegen binnen de gemeente. Het gaat daarbij niet alleen om hinder door rijkswegen, maar ook provinciale en gemeentelijke wegen.

Als gemeente streven wij er naar om te hoge geluidbelastingen te verminderen en daarmee een goede en gezonde leefomgeving te bevorderen. Dit doen wij onder meer door:

- ✓ Het realiseren van een energieleverend geluidscherm langs de Huiswaarderweg.
- ✓ Het samen met Rijkswaterstaat onderzoeken van de mogelijkheden voor het realiseren van een geluidscherm langs de Heilooër Tolweg ter hoogte van de Regulierslaan. Omdat de bewoners hebben aangegeven geen geluidscherm op deze locatie te willen, krijgen de gesprekken met Rijkswaterstaat voor deze locatie geen vervolg.
- ✓ Het isoleren van de gevels van woningen die een te hoge geluidbelasting van het verkeer op gemeentelijke wegen ondervinden (vergelijkbaar met het MJPG). Het gaat hier onder meer om woningen aan de Kennemerstraatweg, de Vondelstraat, de Heilooërdijk en het Stationsgebied.

Ook is er een gemeentelijk geluidbeleid vastgesteld waarin bij een geluidbelasting vanwege wegverkeer hoger dan 53 dB nadere eisen zijn opgenomen die er voor zorgen dat bij nieuw te bouwen woningen sprake is van een geluidluwe zijde en geluidluwe buitenruimte.